

Judecătoria Ceadăr-Lunga
Judecător: Pilipenco S.V.
Curtea de Apel Comrat
Judecători: Colev G.P., Curdov A.I. și Galupa M.P.

DECIZIE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecători

Iuliana Oprea
Galina Stratulat, Dumitru Mardari,
Ion Druță și Dumitru Visternicean

examinînd recursul declarat de Dudoglo Maria,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Dudoglo Maria împotriva Mariei Enicevschaia, cu privire la încasarea dobînzii de întîrzieire și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 15 iunie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Enicevschaia Maria, casată hotărîrea Judecătoria Ceadăr-Lunga din 21 decembrie 2016, fiind emisă o nouă hotărîre,

A C O N S T A T A T:

La 18 iulie 2016, Dudoglo Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Enicevschaia, cu privire la încasarea dobînzii de întîrzieire și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor a indicat că la 18 noiembrie 1998, între ea și Enicevschaia Maria a fost încheiat un contract de împrumut, în baza căruia, pîrtei i-a fost transmisă cu împrumut suma de 2500 dolari SUA, termen limită de rambursare fiind ianuarie 1999.

Reclamanta a specificat că contractul de împrumut a fost perfectat în formă scrisă, astfel respectîndu-se condițiile de formă a actului juridic stabilite de legiuitor în acest sens.

Dudoglo Maria a mai menționat că Enicevschaia Maria nu și-a onorat obligațiile contractuale și nu a restituit banii împrumutați în modul și termenul stabilit în contract – 31 ianuarie 1999.

Totodată, reclamanta a precizat că pîrîta a restituit mijloacele bănești, care au făcut obiectul contractului de împrumut, numai la 9 martie 2016 și respectiv la 11 martie 2016, iar în aceste circumstanțe, consideră că este îndreptățită să fie percepută o dobîndă prevăzută de lege.

Solicită Dudoglo Maria, încasarea din contul Mariei Enicevscaia, în beneficiul său a dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Ceadîr-Lunga din 21 decembrie 2016, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Dudoglo Maria împotriva Mariei Enicevscaia, cu privire la încasarea dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată.

S-a dispus încasarea din contul Mariei Enicevscaia în beneficiul Mariei Dudoglo suma de 1133,7 – cu titlul de dobînda de întîrziere și suma de 744 lei – cu titlul de taxa de stat (f.d. 75, 80-83).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond s-a bazat pe cercetarea completă, a tuturor probelor prezente și a constatat că cerințele invocate în acțiune se încadrează în prevederile legii.

Manifestînd dezacord cu hotărîrea primei instanțe, la 19 ianuarie 2017, avocatul Maria Enicevscaia, a declarat apel, solicitînd casarea hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 15 iunie 2017, a fost admis apelul declarat de Enicevscaia Maria, casată hotărîrea Judecătorei Ceadîr-Lunga din 21 decembrie 2016, fiind emisă o nouă hotărîre, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Dudoglo Maria împotriva Mariei Enicevscaia, cu privire la încasarea dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 136, 137-142).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant sunt întemeiate, găsindu-și reflectarea în probele acumulate la materialele dosarului.

Astfel, instanța de apel a indicat că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 10 august 2017, Dudoglo Maria a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

La dosar este anexată scrisoarea Curții de Apel Comrat, prin care la 10 iulie 2017 a fost expediată copia deciziei instanței de apel în adresa părților (f.d. 143), însă la dosar nu sunt anexate probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copiei deciziei recurate.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că recursul a fost declarat în termen.

La 20 octombrie 2017 în adresa intimă a fost expediată copia recursului, iar la 20 noiembrie 2017, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care Enicevscaia Maria a solicitat respingerea recursului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de Dudoglo Maria întemeiat și care urmează a fi admis.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe.

Actele pricinii certifică faptul că la 18 noiembrie 1998, Dudoglo Maria și Enicevscaia Maria au încheiat un contract de împrumut, în baza căruia, Enicevscaia Maria i-au fost transmise cu împrumut suma de 2500 dolari SUA, cu termen de rambursare ianuarie 1999 (f.d. 3).

Tot din materialele dosarului se distinge cert faptul că Enicevscaia Maria, în calitate de împrumutat, nu și-a onorat obligațiile contractuale, de a restitui împrumutul în termenul stabilit, rambursînd suma împrumutată numai la 11 martie 2016 (f.d. 5).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizînd situația de fapt din speța dată, în raport cu probele anexate la dosar, consideră oportun de reitera prevederile art. 867 alin. (1) Cod civil, care statuiază expres că prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

De menționat că contractul de împrumut este un contract consensual, fiind valabil încheiat la momentul realizării acordului de voință asupra tuturor condițiilor esențiale. Împrumutul este un contract sinalagmatic, dînd naștere la obligații reciproce pentru ambele părți. Părțile contractului de împrumut sunt împrumutătorul și împrumutatul. Ultimul, trebuie să aibă capacitatea și să îndeplinească condițiile cerute de lege pentru acte de dispoziție. Această cerință se explică prin faptul că acesta va fi obligat, să restituie în termenul stabilit suma împrumutată.

Instanța de recurs punctează faptul că Enicevscaia Maria nu a restituit în termen suma împrumutată de la Dudoglo Maria, tranzacție certificată prin contractul de împrumut din 18 noiembrie 1998. Totodată, la încheierea contractului de împrumut, nu au fost stabilite careva dobînze contractuale, în cazul neexecutării obligațiilor.

În acest context, Colegiul specifică faptul că legiuitorul a stabilit în legislația civilă conceptul de „dobândă de întârziere”, care poate fi percepută chiar dacă în contract nu sunt inserate clauze cu privire la dobânzi.

Astfel, în dispoziția art. 619 Cod civil, este stabilit exhaustiv obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5 % peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9 % peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus. În cazul în care creditorul poate cere în alt temei juridic dobânzi mai mari, ele vor trebui plătite. Nu se exclude invocarea dreptului privind repararea unui alt prejudiciu. Dobânzile de întârziere nu se aplică la dobânzi.

De menționat că obligațiile sînt pecuniare dacă au ca obiect prestația de a da o sumă de bani. Întârzierea în executarea obligațiilor pecuniare are drept consecință plata dobânzii de întârziere, indiferent dacă debitorul a folosit acești bani în alte scopuri sau i-a reținut cu rea-intenție. Prevederile articolului dat se aplică în egală măsură atît în relațiile comerciale, cît și în relațiile dintre persoanele fizice. Dobânda de întârziere nu reprezintă o clauză penală legală (penalități de întârziere) deoarece clauza penală se percepe indiferent de natura prestației datorate (pecuniară sau de altă natură).

În continuare, instanța de recurs va puncta asupra faptului că este neîntemeiată concluzia instanței de apel prin care a concluzionat că acțiunea înaintată de Dodoglo Maria este prescrisă.

Or, potrivit art. 268 Cod civil - se prescriu în termen de 6 luni acțiunile privind: a) încasarea penalității; b) viciile ascunse ale bunului vîndut; c) viciile lucrărilor executate în baza contractului de deservire curentă a persoanelor; d) litigiile ce izvorăsc din contractul de transport.

Prin urmare, în norma respectivă legiuitorul a stabilit cazuri concrete de prescriere a acțiunilor civile, pe cînd în speță suntem în prezența unei acțiuni de încasare a adobânzii de întârziere, care potrivit legislației civile este imprescriptibilă.

Astfel, este eronată concluzia instanței de apel formulată ca urmare a aplicării art. 283 Cod civil, or, dobânda de întârziere nu este o prestație suplimentară a dreptului principal, ci o prestație stabilită prin lege, care poate fi percepută chiar și atunci cînd părțile nu au stabilit-o în actul juridic încheiat.

În aceste, condiții este certă și legală concluzia primei instanțe prin care a stabilit temeinicia pretențiilor invocate de Dudoglo Maria în cererea de chemare în judecată înaintată împotriva Mariei Enicevschaia, cu privire la încasarea dobânzii de întârziere.

În concluzie, instanța de recurs menționează că este legală hotărîrea Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 21 decembrie 2016, din care motive urmează a fi menținută.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, iar hotărîrea primei instanțe este legală, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Dudoglo Maria, a casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Dudoglo Maria.

Se casează decizia Curții de Apel Comrat din 15 iunie 2017 și se menține hotărîrea Judecătoriei Ceadîr-Lunga din 21 decembrie 2016, pronunțată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Dudoglo Maria împotriva Mariei Enicevschaia, cu privire la încasarea dobînzii de întîrzieire și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător
judecători

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Ion Druță

Dumitru Visternicean